

Školský vzdelávací program

Hudobný odbor Prípravný zborový spev - hlasová príprava 1. ročník (1 hodina týždenne)

Názov predmetu	Prípravný zborový spev - hlasová príprava
Ročník	prvý
Učebný plán	č. 8
Časový rozsah výučby	1 hod. týždenne
Stupeň vzdelania	Prvý, ISCED 1B – primárne umelecké vzdelávanie
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ v SR
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program ZUŠ, Štefánikova 20, Michalovce, Iskrenie talentov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Spracoval	Mgr. Viera Džoganová
Koordinátor ŠkVP	Jozef Kolesár
Schválené	27. júna 2013

Charakteristika predmetu

Hlasová výchova je neodmysliteľnou súčasťou zborového spevu. Hlasovú výchovu v speváckom zbore robíme niekoľkými spôsobmi. Závisí to od veľkosti zboru, od počtu miestností, ktoré má zbor k dispozícii, či hlasovú výchovu robí sám dirigent, alebo má osobitného hlasového poradcu. Pri hlasovej výchove speváckych zborov aspoň raz týždenne kontrolujeme individuálne každého člena. Hlasová výchova v speváckom zbore sa orientuje nielen na kultivovanie hlasu jednotlivca, ale aj na farebné a dynamické zjednotenie hlasov.

Hlasovú výchovu možno charakterizovať ako cieľavedomý vzdelávací a formatívny proces, smerujúci k zdokonaľovaniu hlasového prejavu (reči a spevu). Je zameraná na získanie hlasovej techniky a osvojovanie si zásad správneho používania hlasu a je jedným z prostriedkov, ako technicky pripraviť hlas a vytvoriť z neho čo najvhodnejší nástroj na spevácku alebo deklamačnú interpretáciu a ich vzájomné prepojenie.

So spevákmi pracujeme na základných speváckych návykoch a zručnostiach, tvorbe tónu, správnom postoji a dýchaní. Vychádzame z individuálnych predispozícií jednotlivcov a snažíme sa ich zlúčiť do kompaktného celku.

Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecné ciele

- Orientovať sa v druhoch umenia a vedieť prijímať umenie.
- Rozvíjať spevácke návyky a zručností žiakov.
- Hravou a zážitkovou formou naučiť zásady hlasovej hygieny.
- Podporiť prirodzenú zvedavosť žiaka a záujem o nové zážitky.
- Rozvíjať estetické cítenie žiaka a schopnosť estetického zážitku.
- Prostredníctvom spevu ľudových piesní spoznávať hudobný materinský jazyk.
- Pri vyučovanom procese používať hravé metódy primerané schopnostiam, nadaniu a psychickej zrelosti žiaka.
- Analyzovať a tvorivo riešiť problémy vo vyučovanom procese.

Špecifické ciele

Kognitívne ciele

- Uvedomele zaspievať jednoduchú jednohlasnú pieseň spamäti.
- Plynule čítať notový zápis.
- Pomenovať ľahko ovládateľné hudobné nástroje.

Socio - afektívne ciele

- Rozlišovať charakter piesne.
- Rozvíjať emotívne prežívanie interpretovaných a vypočutých piesní.
- Formovať kladný vzťah k prostrediu v škole a v rodine, pozitívny vzťah k prírode a ku všetkým prejavom života.
- Kombinovať vhodne a nenásilne hudobné umenie s prvkami iných umení – výtvarné, tanečné, literárne.
- Pestovať pozitívny vzťah k pódiovým skúsenostiam.

Psycho - motorické ciele

- Rozvíjať sluchovú vnímavosť a harmonické cítenie.
- Interpretáciu piesne spestriť hrou na telo alebo rytmickými nástrojmi – improvizácia bez teoretických a nástrojových znalostí.
- Zaspievať jednoduchú jednohlasnú pieseň so sprievodom klavíra.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Základné kľúčové kompetencie a spôsobilosti žiaka v prvom ročníku prvej časti štúdia rozvíjame nasledovne:

1. Sociálno - komunikačné spôsobilosti

Vo vyučovacom predmete prípravné štúdium zborového spevu využívame pre utváranie a rozvíjanie tejto kľúčovej kompetencie výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré smerujú k tomu, aby žiaci vedeli:

- Prispôbiť sa kolektívnym požiadavkám pre výkon spoločného interpretačného vyznenia.
- Pracovať na postupnom zlepšovaní sústredenia detí na spev.
- Vyjadriť slovné pocity a dojmy z vlastnej interpretácie a z počúvania iných piesní.
- Využívať ústretovú komunikáciu – mimiku i gestikuláciu pri speve.
- Byť súčasťou kolektívu a cítiť zodpovednosť za spoločnú prácu.

2. Spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- Rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k tvorivosti.
- Uvedomele pracovať s rytmickým pôdorysom piesne.

3. Spôsobilosti v oblasti informačnej a komunikačnej technológie (digitálnych technológií)

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- Podporovať percepciu digitálnymi zdrojmi umeleckých diel, využívať digitálne spracovanie diel.

4. Spôsobilosť učiť sa

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- Rozvíjať vytrvalosť, iniciatívu a schopnosť učiť sa a získavať informácie.
- Spoľahlivo a úspešne zaznamenávať a zapamätáť si informácie, spomenúť si na ne a využívať ich pri praktickej zručnosti v speve.

5. Spôsobilosť riešiť problémy

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- Aplikovať získané návyky pri nácviku nových skladieb.
- Vnímať, sledovať rozoznávať a premýšľať o vzniknutých situáciách.
- Učiť sa byť empatický.
- Riešiť konflikty vo vzťahoch primeraným a chápaným spôsobom.

6. Osobné, sociálne a občianske spôsobilosti

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- Akceptovať svoje práva a povinnosti v škole i mimo nej.
- Mať zodpovednosť a schopnosť dodržiavať dohody.
- Vytvárať si pozitívny sebaobraz, ktorý podporuje sebadôveru a sebarozvoj.

7. Spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- Tvoriť a prijímať umenie.
- Vyjadriť svoj názor i vkus.
- Ovládať základné pravidlá spoločenského kontaktu.
- Pomenovať druhy umenia, ich špecifické zákonitosti a vyjadrovacie prostriedky.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy práce:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
1. Základy hlasovej výchovy v zbore	<ul style="list-style-type: none">• slovná metóda• názorná metóda• praktická metóda• reproduktívna metóda	<ul style="list-style-type: none">• skupinová práca na vyučovacej hodine• domáca príprava na vyučovaciu hodinu
2. Hudobno-teoretické poznatky	<ul style="list-style-type: none">• analyticko – syntetická metóda• deduktívna metóda• informačno-receptívna metóda• problémový výklad	<ul style="list-style-type: none">• skupinová práca na vyučovacej hodine• domáca príprava na vyučovaciu hodinu
3. Hudobno-výrazové prostriedky	<ul style="list-style-type: none">• reproduktívna metóda• heuristická metóda	<ul style="list-style-type: none">• počúvanie hudobných nahrávok a interpretácie učiteľom

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov, sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
1. Základy speváckej techniky 2. Základy dychovej opory	L. Kalmárová: Zdravý hlas – pekný spev, S. Mironov, I. Podstavková, J. Raninec: Detský spevácky zbor, Šlabikár začínajúceho	- videotechnika, CD, DVD, - klavír - internet	notový materiál	- internet, archív nôt

	<p>spevák , Helena Repassyová a Milo Šimko – Spievajte si , spievaj , Katarína Lapšanská: Do , Re, Mi</p>			
3. Hudobno- teoretické poznatky	<p>L. Kalmárová: Zdravý hlas – pekný spev, S. Mironov, I. Podstavková, J. Raninec: Detský spevácky zbor, Šlabikár začínajúceho speváčika</p>	<p>Prehrávač, vzorový prednes učiteľa</p>		- knižnica
4. Hudobno- výrazové prostriedky	<p>L. Kalmárová: Zdravý hlas – pekný spev, S. Mironov, I. Podstavková, J. Raninec: Detský spevácky zbor, Katarína Lapšanská: Do, Re, Mi</p>	<p>- videotechnika, CD, DVD - zvukové pomôcky: ľahko ovládateľné hudobné nástroje</p>		internet

Obsah vzdelávania (učivo)

TEMATICKÝ CELOK	OBSAHOVÉ ŠTANDARDY	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY	KRITÉRIA HODNOTENIA	METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA
1. Základy hlasovej výchovy - speváckej techniky v zbere	<p>Učiť žiaka ovládať:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základné spevácke návyky: postoj, dýchanie, spoločný nástup • brumendo • mäkké nasadzovanie tónu • navodenie hlavového tónu • osvojovanie si kantilény • aplikovanie základov rytmizácie a melodizácie textu • uvedomelá aplikácia dynamických znam. pri speve (forte, piano) 	<p>Žiak si má osvojiť:</p> <ul style="list-style-type: none"> • správny postoj pri speve • správne dýchanie (nádych – zadrž – výdych) • správne nasadenie tónu a artikulácia • samostatne rytmizovať a melodizovať text • spev jednohlasej piesne intonačne čisto, s frázovaním, s predpísanou dynamikou a správnou artikuláciou 	<p>Žiak zvládol: základné návyky pri speve:</p> <ul style="list-style-type: none"> • správny postoj a dýchanie pri speve • správne nasadenie tónu a artikulácia • spev jednohlasej piesne intonačne čisto s frázovaním, s predpísanou dynamikou a správnou artikuláciou 	<ul style="list-style-type: none"> • práca na vyučovacej hodine • domáca úloha zameraná na precvičovanie základných speváckych návykov • pochvala, povzbudenie, kritika • autoevalvácia • motivácia prostredníctvom úspešných žiackych vzorov • triedna besiedka, interný koncert, kult. vystúpenie, verejný koncert
2. Hudobno-teoretické poznatky	<p>Učiť žiaka ovládať:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hudobnú abecedu • mená nôt, hodnotu nôt a pomlčiek • označenia hud.- 	<p>Žiak si má osvojiť:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pomenovať tóny hudobnej abecedy • čítať notový zápis a aplikovať ho v speve 	<p>Žiak zvládol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pomenovanie tónov hudobnej abecedy • čítanie notového zápisu 	<ul style="list-style-type: none"> • práca na vyučovacej hodine • domáca úloha zameraná na precvičovanie hudobného zápisu

	<p>výraz. prostriedkov</p> <ul style="list-style-type: none"> • základné metricko-rytmické delenie • základné poznatky jednoduchých hudobných foriem 	<ul style="list-style-type: none"> • synchronizovať tóny pri speve so zákl. metricko-rytmickými hodnotami 	<ul style="list-style-type: none"> • zapojenie metricko-rytmických hodnôt do spevu 	<ul style="list-style-type: none"> • pochvala, povzbudenie, kritika, sebahodnotenie
3. Hudobno-výrazové prostriedky	<p>Učiť žiaka ovládať:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dynamiku, tempo, frázovanie • rozoznávanie tónov rôznej farby a výšky • čisté intonovanie • správnu artikuláciu • emocionálnu stránku skladby • rozlíšenie časti jedn. dvojd. hud. foriem • interpretáciu pomalých melodických skladieb (uspávanky a pod.) a ľudových piesní v jednoduchej úprave 	<p>Žiak si má osvojiť:</p> <ul style="list-style-type: none"> • použiť pri interpretácii rôznu dynamiku: piano, mezzoforte, forte • interpretovať skladby v rôznych tempách: moderato, allegro • aplikovať poznatky z frázovania • rozlíšiť časti jedn. dvojd. hud. foriem (sloha – refrén, smutná – veselá, pomalá – rýchla) • interpretovať pomalú skladbu - dbať na kantilénu a ľud. pieseň - dbať na prirodzený prejav 	<p>Žiak zvládol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dynamiku, tempo, frázovanie, • čistú intonáciu • správnu artikuláciu 	<ul style="list-style-type: none"> • práca na vyučovacej hodine • domáca úloha zameraná na precvičovanie použitia základných tónových vlastností • pochvala, povzbudenie, kritika • autoevalvácia • motivácia prostredníctvom úspešných žiackych vzorov • triedne besiedky, interný koncert, kultúrne vystúpenie, verejný koncert